

Åbent brev til Miljø- og fødevarerminister: Er det en lodsejers ansvar at vi har klimaforandringer og havvandsstigninger

Er det en lodsejer, en region, en kommune eller vor fælles nation, der bør beskytte og sikre Danmark mod klimaforandringer, herunder havvandsstigninger og erosion?

Vi har i Danmark Europas længste kyststrækning (ca. 7418 km.), og med Europas mindste kystsikringsbudget hertil, ca. 90 mil. kr., som hovedsagelig anvendes til sandfodringer!, og som måske er væk med den førstkommende storm.

Dette skal sammenholdes med at Danmark har Europas laveste beredskabs budget pr. indbygger! Ud fra en risikovurdering er Danmark således på en uundgåelig katastrofekurs! En lodsejer er for nuværende overladt til sig selv! Så hvad vil ministeren og folketinget gøre, for at imødegå de kommende klimaforandringer og trusler ude fra?

Det er på tide at samfundet, herunder folketinget tager stilling til disse højaktuelle trusler, da det ikke er rimeligt at det i kystlovgivningen som udgangspunkt er lodsejeren der skal bidrage til den ydre sikkerhed af Danmark. I Kystloven bør der formuleres, at både stat og kommuner bør bidrage økonomisk, således at optimale kystsikringsprojekter kan etableres, i en optimal rækkefølge!

Men også klimaforandringerne bliver en stadig større trussel mod såvel menneskeliv som landets kritiske infrastruktur. Samtidig er det vurderingen, at de klimatiske variationer Danmark oplever vil blive større end hidtil oplevet med hyppigere ekstremer i natur og nedbør.

Hvorvidt og/eller i hvor vid en udstrækning forebyggelsen mod sikringen af landets kyststrækninger med lavtliggende beboede områder, er et nationalt anliggende eller en opgave for kommuner og private, er fortsat et meget omdiskuteret spørgsmål.

Hvor staten er af den opfattelse at terrørsikringen af det offentlige rum i landets større byer er en kommunal opgave mere og snarere end et nationalt anliggende, betragtes kystsikringen af udsatte beboede områder som den enkelte lodsejers ansvar, som også understreget af miljø- og fødevarerminister Esben Lunde Larsen.

At det skulle være et anliggende for den enkelte lodsejer, vurderes dog at stå i skærende kontrast til realiteternes verden. I mange lavtliggende og beboede områder er oversvømmelser et alvorligt problem, inkl. områder ved kyst erosion, truer menneskeliv, ejendomme og den kritiske infrastruktur.

Med henvisning til FN's klimapanel forudser man, at verdenshavene vil kunne stige med op til to meter inden år 2100, hvis iskapen på Antarktis kollapser, og det er dobbelt så meget som først antaget.

Skulle FN få ret i sine beregninger og forudsigelser, vil flere danske kommuner blive ganske alvorligt berørt. Ifølge Miljøstyrelsen, vil flere af landets kommuner komme til at stå under

vand, herunder halvdelen af Tårnby Kommune (som er hjemsted for Københavns Lufthavn/Kastrup) og Tønder Kommune, hvor førstnævnte kommune har påtaget sig den fulde økonomiske udgift.

De stigende vandstande vil dog ikke blot udfordre de berørte kommuner, men også den enkelte lodsejer, og spørgsmålet som unægteligt trænger sig på, er hvorvidt forebyggelse og kystsikring af landets kritiske infrastruktur, herunder vejnettet, af samme årsag ikke mere er at betragte som nationalt anliggende.

Regeringen har i en plan fra den 17. august 2017, taget en række nye initiativer, der skal gøre det lettere for de respektive kommuner, at klimatilpasse ejendomme og udsatte områder. Således skal kommunerne selv blive bedre til, at sikre kysterne rundt omkring i landet, ligesom kommunerne skal overtage sagsbehandlingen fra Kystdirektoratet.

Selvom kommunerne overdrages, og dermed pålægges, ansvaret for sikringen af landets kyster og sagsbehandlingen fra Kystdirektoratet, synes det dog ikke at følge de nødvendige økonomiske bevillinger med til de af regeringen lancerede nye initiativer. Det er ligeledes et alvorligt problem, om kommunerne har både resurser og kompetencer til at løfte denne ellers nationale opgave!

Hvor staten har påtaget sig ansvaret for den jyske vestkyst, forholder det sig anderledes for resten af landet, hvor kystsikringen af landets kritiske infrastruktur forsat ser ud til at forblive et anliggende for den enkelte lodsejer.

Anderledes forholder det sig i de lande, som Danmark normalt sammenligner sig med. Alene i Nordtyskland, delstaten Slesvig-Holsten, vurderer man et behov for tilførsel af **tre milliarder euro** i de kommende år med det formål at holde delstaten fri for vandmasserne. Påfaldende at Danmark overlader samme problemstilling til en lodsejer!

Det er vurderingen, at en tredje del af Slesvig-Holsten vil blive oversvømmet regelmæssigt. Samme problemstilling gør sig gældende for Danmark, men hvis ikke staten er sig sit ansvar bevidst eller får lavet en fordelingsnøgle mellem stat, kommune og lodsejere, synes det stærkt tvivlsomt om landet magter opgaven med de stigende vandstande i havene og fjordene.

Kendetegnende for en nationalstat er, at den tilstræber at sørge for sine borgeres sikkerhed, og det er såvel udadtil som indadtil. Hvor forsvaret har til opgave at sørge for den ydre sikkerhed, er det politiet og andre institutioner, som varetager den indre sikkerhed.

Det samme gør sig gældende i forhold til sikringen af landets kyststrækninger, som er udsatte for stadig flere oversvømmelser, og stigende vandmasser, som følge af klimaforandringerne.

Oversvømmelser og de stigende vandmasser, som følge af global opvarmning, vil næppe kunne tilskrives den enkelte lodsejers, og dermed være lodsejerens eget problem, idet hele samfundet som sådan, har medvirket til udledningen af eksempelvis drivhusgasser.

Hvis ikke staten og de relevante myndigheder sætter rammerne og standarderne for den indre sikkerhed, og bevilliger de nødvendige ressourcer hertil, vil det ikke blot bringe

kontinuiteten og sammenhængskraften i samfundet i fare, men også kunne få karakter af svigt, som følge af statens manglende varetagelse af sin kerneopgave.

For at staten kan opnå den mest omkostningseffektive beskyttelse af vor kyster, bør Kystdirektoratet sætte sig for bordenden af de kommende projekter, med økonomiske midler fra staten, ligesom dengang landbruget fik tilskud til indvinding af land! Det vi give hurtigere og mere effektiv beskyttelse af vor nation, ligesom i resten af Europa!

Analyser, vejledninger og ikke mindst klimaatlas som regeringen har afsat 62 mill. til hjælper ikke til aktiv beskyttelse af Danmark.

Seden Strandby d, 22-01-2018

Anders Brændholt Rasmussen

Ingeniør og lodsejer ved Odense Fjord